

בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוטי ז"י

בפני השופט: אל"ם אחסאן חלבי

בעניין: התובע הצבאי (ע"י ב"כ, סרן בר סיון)

נגד

הנאשם: מ/XXX רב"ט ק' מ' (ע"י ב"כ, סגן אריאל חברון)

הכרעת - דין

על-פי הודאתה, בהתאם לכתב האישום ולפרטים הנוספים, מורשעת הנאשמת בעבירה של החזקת סם מסוכן, לפי סעיף 7(א)+ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 וסירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים, לפי סעיף 127א+250 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

ניתנה היום, ג' בטבת התשע"ח, 21.12.2017, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

(-)

שופט

גזר - דין

הנאשמת הורשעה על-פי הודאתה בעבירות שעניינן החזקת סם מסוכן, לפי סעיפים 7(א) + ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 וסירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים, לפי סעיפים 127א + 250 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

מעובדות האישום עולה כי במהלך בידוק משטרת, ביום 12 בנובמבר 2016, נתפסו ברשות הנאשמת בול ספוג בסם מסוכן מסוג LSD, וסם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 0.69 גרם נטו. בחקירתה נדרשה הנאשמת למסור דגימת שתן, בצו מחייב, אולם סירבה לעשות כן.

הנאשמת הורשעה, כאמור, על סמך הודאתה בכתב אישום מתוקן, והצדדים טענו בפניי לעניין העונש.

התובעת הצבאית המלומדת, טענה כי נוכח נסיבות המקרה - שירות הנאשמת בגדוד קרבי, החזקת סם מסוכן וקשה מסוג LSD; אי שיתוף הפעולה וסירובה להיבדק לגילוי שימוש בסם מסוכן, היה מקום להשית על הנאשמת עונש מאסר בפועל בכליאה ממשית, לצד עונשים של מאסר מותנה, הורדה לדרגת טוראי וקנס, אולם, נוכח סיום פרק שירותה הצבאי, סברה התביעה כי יהיה זה מידתי יותר להטיל עליה עונש של מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות צבאיות, חלף המאסר בכליאה ממשית. התביעה הפנתה למספר פסקי דין של בית הדין הצבאי לערעורים, וציינה כי לא חלף זמן רב משחרורה של הנאשמת ועד הגשת כתב האישום וכי נסיבותיה האישיות אינן כה חריגות.

הסניגורית המלומדת, טענה כי הנאשמת התגייסה בשנת 2015, עם מוטיבציה גבוהה לשירות תורם, על אף שהוצע לה שלא להתגייס בשל נסיבות משפחתיות. הסניגורית טענה כי הנאשמת ביצעה שירות צבאי שלם ואיכותי, והפנתה לחוות דעת מטעם מפקדה, אשר העיד כי במסגרת שירותה בשק"ם, היא "תפקדה ללא דופי ביצעה את התפקיד בצורה איכותית" וכי היא גילתה משמעת עצמית, אמינות ומקצועיות. עוד טענה הסניגורית כי הנאשמת עבדה מאז שחרורה מצה"ל, תחילה כמלצרית, ולאחרונה ברשת "גולף", שלגביה הוצג אישור מטעם המעסיק. כן הפנתה הסניגורית לכך שהנאשמת החלה בלימודי תעודה. הסניגורית ציינה כי אמה של הנאשמת סובלת מבעיות רפואיות, שבגינן היא מקבלת קצבת נכות של המוסד לביטוח לאומי, ואינה יכולה להתפרנס ולתפקד לבדה ועל כן היא נעזרת גם בנאשמת, על אף שזו עברה לגור עם בן זוגה ומנהלת אורח חיים עצמאי. הדברים עלו מעדות אמה של הנאשמת, וכן ממסמכים שהגישה ההגנה לתיק בית הדין. עוד נטען, באשר לנסיבות המשפחתיות, כי אביה של הנאשמת נפטר בשנת 2013 בשל מחלה, והוא הותיר אחריו את הנאשמת ואמה לבדן. הסניגורית טענה כי התביעה הגישה את כתב האישום בשיהוי משמעותי, של מספר חודשים, וזאת לאחר שהנאשמת כבר הייתה משוחררת מהשירות הצבאי. ההגנה עמדה על כך שהנאשמת הודתה ונטלה אחריות, ועל כך שלא מדובר בכמות סם גדולה. בהתייחסה לפסקי דין של בתי דין מחוזיים, עתרה ההגנה להטיל על הנאשמת עונש מאסר מותנה וקנס, ללא מאסר לריצוי בפועל, כאשר לטעמה מדובר במקרה שבו אף צריך לסטות ממתחם העונש שייקבע.

הנאשמת, מסרה בדברה האחרון שביקשה להתגייס לשירות קרבי, אולם בסוף שובצה כשוטרת במשטרת ישראל, ולאחר שירות של כשנה, חזרה לשורות צה"ל, בשל בעיות כלכליות, ושובצה בתפקיד בו סיימה את שירותה הצבאי עד תום, ואף הצליחה לעבוד בעבודה פרטית במקביל. הנאשמת התייחסה למצבה האישי והכלכלי של אמה, וכן לסיוע שהיא מספקת לה גם לאחר שעברה לגור בדירה עם בן זוגה. עוד מסרה הנאשמת שהיא עובדת ולומדת כעת, וכי במידה ויוטל עליה עונש מאסר בפועל, תפוטר מעבודתה ככל הנראה, ובכך לא תעמוד בנטל הכלכלי. הנאשמת הביעה חרטה על המעשה, בציינה: "אני באמת מביעה חרטה ובאמת התקדמתי בחיים שלי, עבר הרבה מאוד זמן ואני בשלב אחר ואני רוצה באמת להתקדם..."

כידוע, אכיפת הוראותיה של פקודת הסמים המסוכנים בקרב חיילי צה"ל ומפקדיו היא צורך שאין בלתו, נוכח האחריות הרבה אשר מוטלת על כתפיו של הצבא. משכך, נאמר לא אחת כי השימוש בסם אינו יכול להתיישב עם אופיו ומהותו של השירות הצבאי, ונקבע כי נגע הסמים הוא בגדר חידק מדבק, אשר פגיעתו רעה וחמורה (ראו את ע/22/13 טור' **סולימאני נ' התובע הצבאי הראשי** (2013), ע/84/11 **התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט פרג'ון** (2011)).

במקרה דנו, דובר במי שבהיותה חיילת בצה"ל, החזיקה ברשותה **שני סוגים** של סם מסוכן, סם מסוג **קנאביס** וכן סם מסוג **LSD**, שהוא למעשה "...סם קשה ורב עוצמה, שהשלכות השימוש בו פוגעניות יותר, ולכך נודעת חומרה מיוחדת" (ע/9/15 **התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט דור פרץ** (2015)). יש לזכור כי הנאשמת **שירתה כשוטרת** במשטרת ישראל, במסגרת שירות החובה, עד ששבה חזרה לשירות בצה"ל. מנגד, מדובר **בכמות סם שאינה גדולה**, בפרט בכל הנוגע לסם מסוג קנאביס. מעבר לאמור, הנאשמת סירבה למסור דגימת שתן על אף שנצטוותה לעשות כן, כאשר כבר נקבע כי הערך החברתי המוגן בהוראת חוק זו הוא "הצורך למגר את נגע הסמים והחשיבות בהבטחת שיתוף פעולתם של חיילים, החשודים בשימוש בסמים על ידי חיובם לציית להוראות חוקיות של קציני שיפוט (המשרתים בחמ"ץ) על מנת לאתר עבירות סמים..." (ע/63/12 **סמ"ר ע' ס' נ' התובע הצבאי הראשי** (2012)).

באשר לעבירה שעניינה החזקת סם מסוכן, הרי שנכונה עמדתה העקרונית של המאשימה שלפיה במקרה זה, בפרט נוכח החזקת סם מסוג LSD, מוטלים, **ככלל**, עונשים שכוללים מאסר לריצוי בפועל בכליאה ממשית, בשים לב לצורכי ההלימה וההרתעה כשמדובר בחייל בצה"ל (ראו והשוו):

ע/07/62 סמ"ר מאור בן דהן נ' התובע הצבאי הראשי (2007); ע/13/80 סמל א' מ' נ' התובע הצבאי הראשי (2013)). באשר לעבירה הנוספת בה הורשעה הנאשמת, סירוב להיבדק לגילוי שימוש בסמים מסוכנים, הרי שלגביה נקבע בעבר מתחם ענישה של מאסר לריצוי בפועל (ע/12/63 סמ"ר ע' ס' נ' התובע הצבאי הראשי (2012); ע/17/22 טור' ו' א' נ' התובע הצבאי הראשי (2017)), אם כי נכון לציין כי הולכים ומתמעטים המקרים בהם מוגשים כתבי אישום שנושאים עבירה זו לבדה, נוכח המדיניות החדשה של הפרקליטות הצבאית, שלפיה הטיפול בעבירה, כשאין טעמים שמורים אחרת, ייעשה במישור המשמעתי. על רמת הענישה במקרים כגון אלו, ניתן ללמוד, גם, ממקרים בהם צורפה עבירת סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים, לעבירת החזקת סם מסוכן (ראו: ע/10/110 התובע הצבאי הראשי נ' אשריאל הואלנגו (2010); ע/08/13 רב"ט מיכאל שינדלר נ' התובע הצבאי הראשי (2008) שבו הועמד עונשו של מי שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של החזקת סם מסוג קנאביס במשקל של 0.41 גרם נטו וכן בעבירה של סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים, ו"בשים לב למועד שבו נעברו העבירות, לעובדה כי המערער סיים זה מכבר את שירותו הצבאי ולמאמציו לבנות לו דרך חיים נורמטיבית ומועילה", על 45 ימי מאסר בדרך של עבודות צבאיות, לצד עונשים נוספים)

בשים לב לאמור, ולאחר בחינת הערך החברתי שנפגע מהעבירות, מידת הפגיעה בו וכן את נסיבות ביצוע העבירה, לצד רמת הענישה הנוהגת, סברתי כי מתחם העונש ההולם בעבירה של החזקת סם, בהיותה בגדר אירוע אחד, נע בין 20 ימים לשלושה חודשי מאסר לריצוי בפועל, וכי מתחם העונש ההולם בעבירה של סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסם מסוכן, שבוצעה לאחר תפיסת הסם האמור ברשות הנאשמת, שהיא בגדר אירוע נפרד (ראו את עניין ע' ס' הנ"ל וכן את עניין ו' א' הנ"ל) נע בין 14 ל-35 ימי מאסר לריצוי בפועל.

באשר לעונש הסופי, הרי שניתן על פי הדין לקבוע עונש כולל, בהתחשב במתחמים שנקבעו לשני האירועים, ובשים לב לכך ששניהם קשורים למסגרת כוללת של אכיפת עבירות סמים במסגרת השירות הצבאי. אולם גם אם ייקבעו עונשים נפרדים לכל אירוע, הרי שנכון במקרה זה להורות על ריצויים בחופף.

נתתי את דעתי לגילה של הנאשמת, עברה הנקי, נסיבותיה מבית ונטילת האחריות על ידה, וכן לתרומתה לחברה בשירות צבאי מועיל, והכל לצד

השיהוי בהגשת כתב האישום וחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה, כשבמקרה דנן השתתה התביעה בהגשת כתב האישום למשך מספר חודשים, ועל כך לא ניתן כל טעם או הסבר. בעניין השיהוי הדגיש בית הדין הצבאי לערעורים את הדברים הבאים: "זכות קיומה של מערכת שפיטה צבאית נפרדת, על מאפייניה הייחודיים תלוי ונעוץ בראש ובראשונה בטיפול מהיר ויעיל של רשויות החקירה והתביעה בעבירות הנבדקות. מקום בו טיפול יעיל ומהיר שכזה איננו מתקיים עוד, נוצרים קשיים משמעותיים בהצדקת האכיפה והענישה המרתיעים הנהוגים במערכת השפיטה הצבאית" (ע/127,130/09) **רב"ט לב רודקין נ' התובע הצבאי הראשי (2009)**.

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעניין העונש, הוריתי על הפניית הנאשמת לרמ"ד שיקום במקמצ"ר לצורך בחינת התאמתה לריצוי עונש מאסר בפועל בדרך של עבודות צבאיות, וזאת בשים לב לעמדות הצדדים ונוכח כך שסברתי שיהיה זה נכון לבחון אפיק ענישה זה בנסיבות העניין.

חוות דעתה של רמ"ד שיקום התקבלה וממנה עלה כי הנאשמת העלתה קושי להתמיד בריצוי עונש בדרך של עבודות צבאיות, בשל טעמים כלכליים, והנאשמת אף הביעה את רצונה מול רמ"ד שיקום במקמצ"ר לרצות עונש מאסר בכליאה ממשית. חוות הדעת הועברה להתייחסות הצדדים. התביעה, בתורה, עתרה להטלת עונש מאסר בכליאה ממשית לאור סירוב הנאשמת לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות צבאיות. ההגנה, בתורה, ציינה כי סירוב הנאשמת נבע מקשיים כלכליים, והיא שבה ועתרה שלא להטיל על הנאשמת עונש מאסר לריצוי בפועל. הצדדים לא ביקשו לקיים דיון מחדש בנסיבות שנוצרו. בפתח הדיון נשאלה הנאשמת על ידי בית הדין אם היא רוצה לשקול את עמדתה בנוגע לאפיק ענישה זה והיא השיבה בשלילה.

לעיל הובאו כלל השיקולים הרלוונטיים לקביעת מתחם הענישה וכן לקביעת העונש הסופי. לא ניתן להלום את חומרת העבירות בהן נכשלה הנאשמת, בעיקר נוכח החזקת סם מסוכן מסוג LSD, ללא ענישה ממשית. חלוף הזמן וכן יתר השיקולים לקולא, מטים את הכף לאימוץ רף ענישה בספו התחתון של המתחם, אולם לא קיימת הצדקה לחרוג מן המתחם שנקבע, מפני שיש בדבר בכדי לשלוח מסר סלחני כלפי עבירות מן הסוג הזה. בפסיקה שצוינה לעיל, הובא עניינו של מי שהחזיק בסם מסוכן מסוג קנאביס במשקל נמוך וסירב למסור דגימת שתן, ובשל הנסיבות וחלוף הזמן, הוטל עונש עיקרי של 45 ימי מאסר בפועל בדרך של עבודות צבאיות. גישה זו מתבקשת כאן מכוח קל וחומר, אך זאת בשים לב לעמדתה של הנאשמת בנוגע לריצוי עונש בדרך

זו שהובעה בפני רמ"ד שיקום במקמצ"ר בשונה מן העמדה שמסרה ההגנה במהלך הדיון. מובן כי השורה התחתונה של גזר הדין תיטול בחשבון כי העונש הממשי ירוצה בכליאה ממשית, ובכך ייקבע עונש שהוא מתון, ביחס לענישה הראויה במקרה זה.

באיזון הכולל, מצאתי להטיל על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. עשרים (20) ימי מאסר לריצוי בפועל, בכליאה ממשית. הנאשמת

תתייצב לריצוי העונש בבס"כ XXX ביום 19.3.2018 בשעה 12:00.

ב. שני (2) חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים (2), לבל תעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. הורדה לדרגת טוראי.

ד. קנס כספי בסך חמש מאות שקלים (500) ש"ח, שישולם על ידי הנאשמת בחמישה תשלומים החל מיום 10.4.2018.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 22.2.2018, בפומבי.

(-)
שופט

העתק נכון מן המקור
עו"ד ליבי יעקובי סגן
ע. משפטית לנשיא ביה"ד

תאריך הדפסה: 18/03/2018

חתימת המגיה
נערך על ידי ר.ס.